

Lagar som kommer träda i kraft under planperioden

Det finns ett stort antal nya lagförslag och statliga utredningar som vid införande kommer att få betydande påverkan på stadens socialtjänst och där socialnämnden har en viktig roll i att utveckla metoder, arbetssätt, riktlinjer med mera. Nedan samlas pågående utredningar och lagförslag:

Lagstiftning och utredningar som förväntas få stor påverkan på socialtjänsten

- Ny socialtjänstlag (SOU 2020:47) (Förväntas träda ikraft 1 juli 2025)
- Samsjuklighetsutredningen (SOU 2021:93) (Ändrat huvudmannaskap och det är oklart när den kommer att träda ikraft men regeringen är tydligt med att den ska genomdrivas under mandatperioden)
- Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans. Ökad likvärdighet, långsiktighet och kvalitet (SOU 2023:9) (Förslag på ikraftträdande 1 januari 2026)
- Stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende (Prop. 2023/24:31) (Träder i kraft 1 april 2024 men förändringen kan komma att påverka ekonomin under planerperioden)
- För barn och unga i samhällsvård (SOU 2023:66) (Vissa förslag i utredningen kommer med stor sannolikhet att innebära ny lagstiftning inom planperioden)
- Uppdrag att analysera kommunernas förutsättningar och behov inför införandet av en socialtjänstdataregisterlag (S2023/02123) (Slutredovisning av utredning 1 juli 2024 och lagstiftningen förväntas träda i kraft under planerperioden och den kommer att innebära behov av förändringar i nuvarande verksamhetssystem)

Lagstiftning och utredningar som pågår kopplat till socialtjänstens brottsförebyggande arbete

- Utökade befogenheter på särskilda ungdomshem och LVM-hem (Ds 2023:20) (har varit ute på remiss under hösten)
- En översyn av regleringen om frihetsberövande påföljder för unga (SOU 2023:44). (Utredning föreslår att utredningens förslag, bl.a. om Ungdomsfängelser, ska träda ikraft 1 januari 2028)
- Skärpta regler för unga lagöverträdare (Dir. 2023:112) (Utredningen ska slutredovisa 10 januari 2025)

- Utökade möjligheter att använda tvångsmedel mot barn och unga (Dir. 2023:102) (Utredningen ska slutredovisa 20 december 2024)
- Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen – En ny huvudregel (SOU 2023:69) (Utredningen föreslår att förändringar ska träda i kraft 1 januari 2025)
- Säkerhetszoner -ökade möjligheter för polisen att visitera för att förebygga brott (Ds 2023:31) (Föreslås träda ikraft så snart som möjligt under 2024)
- Begränsningar och kontroll i fråga om elektroniska kommunikationstjänster och besök på särskilda ungdomshem (lagrådsremiss) (Föreslås träda i kraft 1 maj 2024)
- Översyn över socionomexamen för att motverka ungdomskriminalitet (Dir. 2023:121) (Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2024)
- Öppna insatser utan samtycke till vårdnadshavare och fler tidiga insatser till barn och unga (S 2022:D) (Uppdraget beräknas vara slutfört senast den 30 augusti 2024)
- Uppdrag att inrätta en samverkansstruktur för ett sammanhållet arbete med barn och unga som riskerar att begå eller begår grova brott (Ju2023/02529). Det s.k. ”BoB-uppdraget”. (En redovisning av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet (Justitiedepartementet och Socialdepartementet) senast den 6 december 2024 med en delredovisning senast den 31 maj 2024)
- Ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden (promemoria 2023/03181) (Förslagen i promemorian är en komplettering till betänkandet En hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47). Lagändringarna föreslås träda i kraft samtidigt som eventuella ändringar med anledning av förslagen i det betänkandet träder i kraft.)
- Ungdomskriminalitetsnämnder – en ny ordning för att förebygga brottslighet (Dir. 2022:106) (Uppdraget ska redovisas senast den 30 augusti 2024)
- Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn (DS 2023:15) (Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025)
- Ett utvidgat utreseförbud för barn (Lagrådsremiss) (Föreslås träda i kraft 1 juli 2024)

Lagar som kan komma att träda i kraft under planperioden eller utredningar som kan leda till lagstiftningsförslag

- En trygg uppväxt utan alkohol, tobak och nikotinprodukter (Dir. 2022:111) Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2024.
- Etablering för fler: Jämställda möjligheter till integration (SOU 2023:24) (Utredningen har slutredovisats 31 januari 2024)
- Utredningar pågår vad gäller aktivitetsplikt för försörjningsstöd, ekonomiska drivkrafter till arbete (jobbstimulans, jobbprenie), ansvarsfördelningen mellan stat och kommun för långtidsarbetslösa, översyn av riksnormens poster, flexibelt etableringsprogram m.m.

- Förbättrade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter (Ju 2023:22,dir. 2023:146) (Utredningen ska slutredovisas 28 februari 2025)
- Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen (SOU 2023:40) (Utredningen har slutredovisats i augusti 2023)
- Stärkt barnrättsperspektiv i LVU och en översyn av grunderna för vård (Dir. 2023:160) (Utredningen ska slutredovisas 28 augusti 2025)
- Mottagandeutredningen (SOU 2022:64) (Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2024 och lagändringen föreslås träda i kraft 1 maj 2025)
- Ut ur utsatthet (SOU 2023:97) (Exitprogram för personer i prostitution - slutredovisat och oklart vad det kommer leda till)
- Uppdrag till Brottsförebyggande rådet att ta fram kunskap om utredningar där barn under 15 år misstänks för brott (Ju2023/02816)
- Uppdrag till Brå att undersöka kvinnors och flickors roll i den organiserade brottsligheten (regleringsbrev 2024)